

de durere scăpat din pieptul nenorocitei Polonii" ¹. Și făcînd elogiul marelui dispărut, Adamski continuă: „O jumătate de veac acest om extraordinar, cu o energie nepomenit de mare, a lucrat fără conținere și fără preget la mărirea numelui Polon și a trîmbițat lumii suferințele mumei sale ce ținea către el ochii săi rugători și plini de lacrimi, svîrcolindu-se în durere" ².

Autorul exprimă totodată sentimentele trăite de români la aflarea tristei știri: „Noi românii încă luăm parte la doliul *literaturii* (subl. aut., n.n.) ce pierdu într-însul un stilp așa de puternic" ³.

În același an E.M. Adamski publică în „România literară” un „fragment dintr-un roman mare polon”. Fragmentul se intitulează *Cazacul* ⁴ și constă în nararea sfîrșitului tragic al cazacului Vladimir Ștefanovici, îndrăgostit de Vera Marianova, logodnica fratelui său, Osip. Tipul acțiunii amintește spiritul romantic, dar toate încercările noastre de a identifica romanul respectiv nu au dus pînă în prezent la nici un rezultat. Cert este că fragmentul nu face parte din nici un „mare roman polon”, iar construcția lui episodică precum și stilul ne fac să credem că avem de a face cu o mistificare, al cărei autor este chiar E.M. Adamski.

Într-o altă revistă a lui Adamski, și anume, în „Generația nouă”, din 1890, nuvelistul și traducătorul Ion S. Spartali publica traducerea schiței *Literatura nevestei mele* ⁵ (titlul polonez: *Literatura mojej żony*) de Wincenty Kosia-kiewicz, cunoscut prin ale sale „fragmente din viață”.

Paralel cu aceste încercări ale lui Ed. Adamski și Ion Spartali de a promova literatura polonă în paginile publicațiilor conduse de ei, opera lui Adam Mickiewicz continuă să fie prezentă și în această perioadă printre literații români. Acum însă nu evenimentele politice vor stimula traducerea lui Mickiewicz în limba română, ci valoarea lui unanim recunoscută.

În 1881, „Portofoliul român” publică sub semnătura lui Ulise Cariadi *Un tuast*, transpunere în proză a poeziei *Toasty*, ca urmare a ecoului stîrnit de sărbătorirea lui Mickiewicz la Bologna în 1880 ⁶. Traducătorul, cu toată libertatea pe care i-o oferă proza, rămîne departe de sensul originalului. Traduce *śloneczna dziatwo* prin *fiică a soarelui*, introduce termeni inexistenți în original, etc.

În același an, tot „Portofoliul român” publică, în traducerea lui Th. Dumbrăveanu, „cîntecul popular polonez” *Mesteacănul* ⁷.

Th. Dumbrăveanu transpune într-o proză searbădă *Die Birke* ⁸ din volumul *Volkslieder der Polen*, publicat de poetul polon Wincenty Pol la Leipzig, în

¹ E.M. Adamski, *Joseph Ignatz Kraszewski*, în „România literară”, 1887, nr. 3, p. 41.

² *Ibidem*, p. 41–42.

³ *Ibidem*, p. 42.

⁴ *Cazacul*, *Fragment dintr-un mare roman polon*, în „România Literară”, 1887, nr. 11, p. 236–239.

⁵ *Literatura nevestei mele* de Wincenty Kosakiewicz, în „Generația nouă”, 1890, nr. 1–2, p. 4–5.

⁶ Cf. I.C. Chițimia, *Influența și traduceri ...*, p. 185, vezi și Neonila Onofrei, *op. cit.*, p. 124–125.

⁷ *Mesteacănul* (cîntec popular polonez tradus de Th. Dumbrăveanu, în „Portofoliul român”, 1881, nr. 1, p. 57–58).

⁸ Wincenty Pol, *Volkslieder der Polen*, Leipzig, 1833, p. 5–7.